

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2024-11-18

Diarienummer:
SCN-2025-00069

Handläggare:
Ola Jeremiasen

Svar på motion om att säkra en trygg och långsiktig plats i centrala Uppsala för samhällets mest utsatta från Jennie Claesson (L)

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Jennie Claesson (L) föreslår i en motion väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 april 2024

- att Uppsala kommun i samarbete med Region Uppsala aktivt arbetar för att identifiera och säkerställa en permanent och lättillgänglig lokal för vårdcentralen för hemlösa och sprututbytesprogrammet, samt
- att kommunens beroendemottagning tillsammans med Region Uppsala arbetar för att inrätta en mobil vårdcentral för att nå ut till personer i hemlöshet och missbruk till dess att en permanent lösning är på plats.

Beredning

Ärendet har beretts av socialförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Motionen lyfter förslag som berör delar av Region Uppsalas verksamhet. Det handlar dels om den utförda verksamheten enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL), dels om lokalförsörjningsfrågor. Även om socialnämnden har ett självklart ansvar för

hemlöshetsfrågor, så riktar sig alltså motionens förslag mot områden som Region Uppsala tydligt ansvarar för. Socialnämnden har inte heller enligt Uppsala kommuns *Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder* någon rätt att bedriva verksamhet enligt HSL.

Utifrån socialnämndens ansvar för hemlöshetsfrågor skulle det vara möjligt att samarbeta med Region Uppsala om en mobil vårdcentral inrättades av regionen. Det vore exempelvis möjligt att socialnämndens uppsökande team mot hemlöshet tar med den mobila vårdcentralen på listan över ställen de besöker i syfte att försöka etablera kontakt med personer som befinner sig i hemlöshet. Det är dock en helt annan sak än att socialnämnden tillsammans med Region Uppsala inrättar en mobil vårdcentral.

En aktiv och långsiktig samverkan med regionen är viktig både för socialnämnden och Uppsala kommun som helhet, men regionens behov bör rimligen bedömas och hanteras av Region Uppsalas lokalförserjningsavdelning. Kommunledningskontorets fastighetsstab har en löpande och god dialog med regionen i lokalfrågorna, och bidrar vid behov och där det är möjligt med idéer och eventuella vakanta ytor.

Sammanfattningsvis kan alltså konstateras att motionens ambitioner är goda, men att förslagen snarare bör riktas till Region Uppsala eftersom de rör en verksamhet som regionen ansvarar för. Mot bakgrund av ovanstående kan motionen anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 18 november 2024
- Bilaga 1, motion om att säkra en trygg och långsiktig plats i centrala Uppsala för samhällets mest utsatta från Jennie Claesson (L)

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör

Motion om att säkra en trygg och långsiktig plats i centrala Uppsala för samhällets mest utsatta

I Uppsala län står vi inför en kritisk situation där vårdcentralen för hemlösa och sprutbytet tvingas flytta från sina lokaler i Boländerna och våra mest utsatta riskerar att förlora en viktig plats för trygghet, hjälp och stöd.

För en person i hemlöshet är vikten av lokalernas geografiska placering avgörande. Det kan vara deras enda kontakt med sjukvården och därför är det extra viktigt att skapa en plats där de känner sig trygga och bekväma. Skamkänslor kan ofta hindra dem från att söka den hjälp de behöver. Även misstro gentemot myndigheter och sjukvården är vanligt förekommande.

Nu tvingas verksamheten akut flytta till en mindre lämplig lokal på Akademiska sjukhusets område. Vårdcentralen för hemlösa och sprutbytet är ett sätt att ge en mer värdig, mänsklig och säker tillvaro samtidigt som det skapar en trygg plats öppen för samtal. Vid sidan av allt det praktiska är samtalen viktiga för att ge hopp om att det finns ett annat liv. Att leva i hemlöshet och med ett drogberoende är inte frihet.

Flyttas verksamheten till Akademiska sjukhuset riskerar vi att förlora många hemlösa som i dagsläget är regelbundna besökare. Sjukhusområdet kan upplevas som avskräckande, mindre anonymt och stigmatiserande, samt är inte beläget tillräckligt nära målgruppen. Risken ökar att de som har behov av sprutbytet inte får det, eftersom de inte kommer att ta sig dit. Många av de personer som injicerar narkotika är i en mycket utsatt position och brottas ofta med både psykiska och sociala problem. Dessutom spelar sprutbyte en avgörande roll i att förebygga spridningen av livshotande sjukdomar.

Region Uppsala och Uppsala kommun var tidigt ute med att erbjuda sprutbyte. Liberalerna vill att vi beslutsfattare och fastighetsägare omgående bör samarbeta för att hitta en mer tillgänglig lokal. Till dess att lämpliga lokaler finns tillgängliga, ser Liberalerna gärna att en mobil vårdcentral för hemlösa inrättas.

En mobil vårdcentral i form av en buss har funnits i Stockholm sedan 2019 med omsorg och förståelse för plats och tillgänglighet har den visat på goda resultat. Eftersom många saknar telefon, bostad och ordnade rutiner är kommunikationen avgörande för att nå ut till de som behöver hjälp. Men viktigt att understryka är att det inte vore en permanent lösning utan ett sätt att nå denna målgrupp som troligtvis inte skulle ta sig till lokalerna på Akademiska sjukhuset.

Med anledning av ovanstående yrkar Liberalerna:

- att** Uppsala kommun i samarbete med Region Uppsala aktivt arbetar för att identifiera och säkerställa en permanent och lättillgänglig lokal för vårdcentralen för hemlösa och sprututbytesprogrammet, samt
- att** kommunens beroendemottagning tillsammans med Region Uppsala arbetar för att inrätta en mobil vårdcentral för att nå ut till personer i hemlöshet och missbruk till dess att en permanent lösning är på plats.

Jennie Claesson (L)

Ludvig Arbin (L)